

Určení: bakalářské studium psychologie na FSS MU a FF MU. Otevřeno i pro zájemce z jiných oborů a fakult MU

Realizace: podzimní semestr akad. roku 2004-05; 10 dvouhodinových setkání

Vyučující: doc. PhDr. Ivo Plaňava, Katedra psychologie FSS MU v Brně.

Výstup: **zápočet** (3B kredity) se uděluje ve zkuškovém období podzimního semestru po úspěšném absolvování písemného testu..

Anotace: Pohledy sociální psychologie na soužití v manželství a rodině (dále MaR). Nabízí se přehled přístupů a modelů v rámci kontinua funkční – dysfunkční soužití. Struktura rodiny a dynamiku soužití (vývojové etapy); komunikace.

Komunikačně- vztahové potíže a poruchy; manželské (partnerské) krize a rozvraty.

Cílem je nabídnout nejen poznatky a orientaci v problematice soužití v MaR, nýbrž i podněty a inspirace k pohledům na vlastní soužití i na žití lidí v blízkém okolí.

Program vychází z výzkumů a poradenské praxe vyučujícího, jakož i z naší a zahraniční literatury.

## **Literatura**

1. Atkinsonová, R.L. (et al.): *Psychologie*. Praha. Nakl. Victoria publ.1995. Str.742- 747, Stud.text č.1.
2. Kratochvíl, S.: *Manželská terapie*. Třetí vydání, Praha, nakl. Portál 1999. (Str. 77-80 str. 96-105. Stud.texty č. 2 a 3).
3. Plaňava, I.: *Jak se /ne/ rozvádět*. Praha , nakl.,Grada 1994 (Sre. 64-71,Stud. text č.4).
4. „ *Spolu každý sám\_/V manželství a rodině/*. Praha, nakl. LN 1998. ( Stud.texty č. 5 – 9)
5. „ *Manželství a rodiny: struktura, dynamika, komunikace*. Brno, nakl. Doplněk 2000.
6. Plzák, M.: *Jak dál...?* Praha, nakl. Troja 1999. (Str.111- 117. Stud.text č.10)

Pozn.: Studující mají k dispozici v IS „Studijní texty“, které obsahují relevantní pasáže z literatury uvedené ad 1,2,3,4 a 6. K dispozici ve fakultní a univerzitní knihovně, event. v prodejně v budově rektorátu M je publikace uvedená ad 5.

Tato publikace obsahuje látku k tématickým okruhům č.2 – 6, 10,11 a 13.

Diskuse k práci s literaturou a se Studijními texty proběhne v rámci I. setkání.

Další, doplňující literatura na přednáškách.

## **Tématické okruhy a odkazy na literaturu**

1. Přístup sociální psychologie na soužití v manželství a rodině (dále MaR); odborné disciplíny; zdroje poznatků a úvah, jejich klady a rizika.
2. Změny a vývojové trendy MaR. Literatura *ad 5, III.část, kap1 a 2.*
3. Komponenty, procesy, dimenze. *Ad 5, I. část, kap.5*
4. Rodinné a manželské mýty; očekávání. Stud. texty *ad 7 a 3.*
5. Koncepce, přístupy, teorie. Funkční – dysfunkční soužití: individualizující a systémové přístupy. *Ad 5, I. část, kap.2 a 3.*
6. Modely funkčnosti – dysfunkčnosti; vztahy a interakce a manželství. *Ad 5, I. část, kap.4.*
7. Fungující - dysfunkční páry, difference. *Ad 5, II.část, kap. 7.*
8. Ženy a muži. Stud. text č. 6 a 3.
9. A co láska? Stud. text 1 a 9..
10. Komunikace v MaR: funkční – poruchová. Manželské vyjednávání. *Ad 5, IV.část, kap.1. a kap.4 (str.222-225).* Stud.text č. 2, 8,10.
11. Dynamika soužití: úkolový přístup, krize. *Ad 5, III. Část, kap.3, 4.1.až 4.4.*
12. Etapy soužití: charakteristiky, úkoly, potíže a problémy. Výběr a volba partnera. Stud. text č5..
13. Krize, rozvraty a rozvody; rozvodový potenciál, psycho-sociální rozvod. *Ad 5, Část III, kap. 5.1, 5.3, 5.4.* Stud text č.4.